

Joan López Lloret i Carla Subirana han estrenat els seus nous documentals: 'Sinaja, més enllà de l'oceà' i 'Volar'

Travessia de la memòria

Els nous films de Joan López Lloret i Carla Subirana demostren que el documental català continua viu, malgrat que, després d'un cert *boom* del gènere, els exhibidors cada cop l'exclouïm més de les sales. Encara resten alguns cinemes que ofereixen el seu espai, encara que en una sola sessió i amb una periodicitat limitada ■

TEATRE VICTÒRIA

una obra original de POLYMA

LA FAMILIA IRREAL

el musical

MINORIA ABSOLUTA + DAGOLL DAGOM

REALment divertit!

ticketmaster

Sinaia

Direcció i guió: Joan López Lloret

(Espanya, 2011). 76 min. Documental.

Fer un documental sense disposar pràcticament de cap imatge original és sens dubte un gran repte. Joan López Lloret se'l va plantejar quan va decidir aprofitar-se al viatge del *Sinaia*, un vaixell que va sortir del port de Sete el 25 de maig del 1939 amb 1.700 republicans espanyols procedents molts d'ells dels camps de refugiats. El *Sinaia* va arribar a Mèxic el 13 de juny del 39. Aquell dia va ser el primer d'una nova vida. El documental recull el relat de l'aventura a través de les veus d'alguns dels supervivents que viuen a Mèxic o a Espanya; i les il·lustra amb les imatges d'un vaixell de càrrega que fa el mateix recorregut que va fer el *Sinaia*. La

contradicció entre el que sentim en aquestes veus emocionades i plenes d'enyorància i les imatges de la vida a bord del vaixell de càrrega produeix una sensació que evoca molt bé el sentiment d'aquell viatge. Un viatge que significava l'acceptació de la derrota i la il·lusió d'un nou començament. —*Núria Vidal*

Quadern de bitàcola.

Las constituyentes

Direcció i guió: Oliva Acosta

(Espanya, 2011). 70 min. Documental.

Ningú no pot negar les bones intencions de *Las constituyentes*, que arriba just en una època en què es qüestiona la vigència de la Constitució i que reuneix totes aquelles dones que van participar en la redacció de la carta magna. Els recursos són mínims: entrevistes i una melodia que es repeteix indistintament. Hi falten imatges d'arxiu (potser per allò que diu una de les entrevistades: que les dones implicades en política no són recordades un cop es retiren), però, sobretot, hi falta profunditat. Es mou en el terreny de les emocions i no dels fets. Hi falta la voluntat de concretar a l'hora de narrar història. S'esmenta el moment en què Carlota Bustelo va abandonar el PSOE, però no s'explica ni el què ni el com. Es passa de puntetes sobre la tensió entre una transició plàcida i un desig de ruptura rotunda. El feminisme també és acció. —*Violeta Kovacsics*

La hija de mi mejor amigo

Direcció i guió: Julian Farino

Guió: Ian Helfer i Jay Reiss (EUA, 2011). 90 min. Leighton Meester i Hugh Laurie.

El cinema ha convertit la població de Nova Jersey en una comunitat de ridículs titelles de polièster. Quan no és blanc d'acudits fàcils entre la gent més *cool* de Manhattan, és una denúncia dels perills suburbials. I sempre amb la condescendència insípida d'un director com Julian Farino, que aquí descriu la guerra declarada entre dues famílies, quan el patriarca d'una —Hugh Laurie, que ha abandonat el bastó de *House*— comença a entendre's amb la filla de l'altra —Leighton Meester—. Fins aquí sembla una divertida comèdia d'aventures extramatrimonials. Però *La hija de mi mejor amigo* us farà pensar que ningú a Nova Jersey té vida sexual, ni sentiments, ni tan sols sentit de l'humor. Mentre la veia no podia deixar de pensar que s'imposava una aparició de Tony Soprano. Casa seva no queda pas gaire lluny. —*Guy Lodge*

Volar

Com s'ensinistra un ocell?

Direcció i guió: Carla Subirana

(Espanya, 2012). 84 min. Documental.

A *Nedar*, la seva *opera prima*, Carla Subirana emprava el documental com a instrument autobiogràfic; una subjectivitat explícita que a *Volar* brilla per la seva (aparent) absència. De fet, el que més crida l'atenció en aquest retrat dels joves militars que reben la instrucció a l'Acadèmia General de l'Aire és l'esforç de la directora per desaparèixer, perquè la càmera sigui 'un més', malgrat

l'abisme ideològic que separa l'obra dels subjectes a qui està filmant. No es pot posar en dubte la capacitat d'observació de Subirana, la paciència per captar instants que teixeixen petites històries sota la màscara de la disciplina. Aquest crític, però, surt de *Volar* amb la sensació que a la cineasta, tot i tenir molt clar el que vol explicar —la desaparició de l'individu dins d'una institució—, li costa alçar la veu i alliberar-se de la correcció política i d'un respecte mal entès. Potser per això, el seu discurs s'acaba construint amb símbols —el falcó ensinistrat, el discursiu pròleg— i no amb imatges pures i dures. —*Gerard Casau*

Cinema

www.filmoteca.cat

LA DAIE
Història d'una productora

Man in d'ensha (1957)
Tramvia ple de gom a gom

ABONAMENTS A LA VENDA

Amb la col·laboració de
JAPAN FOUNDATION
UNIVERSITAT DE GENEVA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

FilmoTeca
de Catalunya

DESEMBRE 2012

LITERATURA

M. Rosa Corredor dona el fons del seu pare a GironaE.V.
GIRONA

Maria Rosa Corredor, filla del mestre i assagista gironí Josep M. Corredor, va anunciar dimarts, durant la inauguració de l'exposició *De casa a Europa* al Museu d'Història de Girona, que quan es clausuri la mostra farà donació de tot el material que conté, més el que conserva la família, a l'arxiu de la ciutat. La donació inclourà una seixantena de cartes de Pau Casals, a més de les que Corredor va rebre de Malraux, Gide, Camus, Carner, Azorín, Sibelius o Thomas Mann, a banda de fotografies, carnets i altra documentació personal, articles de premsa i els apunts de les classes d'Ortega i Gasset i Joaquim Xirau. ■

ART

Un llibre sobre l'escola de pintura empordanesaRedacció
FIGUERES

Mariona Seguranyes presenta avui al Teatre Museu Dali (20h) *La mirada persistent. Història de la pintura a Figueres 1892-1960*, en què aporta material inèdit sobre l'escola empordanesa i el mateix Dali. L'acte serà presentat per Glòria Bosch. ■

Cinema

Contenidors de memòria

'SINAIA' • Joan López Lloret presenta el documental 'Sinaia, més enllà de l'oceà' avui al Cinema Truffaut **MÈXIC** • El film recull testimonis de la primera travessia d'exiliats republicans a Mèxic

Imma Merino
GIRONA

L'origen de *Sinaia, més enllà de l'oceà*, documental que es presenta avui al Cinema Truffaut (20.30 hores) amb el suport del Museu Memorial de l'Exili (Mume), és en una visita de Joan López Lloret a la llibreria Madero de la ciutat de Mèxic. El documentalista, autor del celebrat film *Els germans Oligor*, hi va trobar un llibre que recull les revistes editades en els primers vaixells (el *Sinaia*, l'*Ipanema* i el *Mexique*) que van dur republicans espanyols a Mèxic després que, al final de la Guerra Civil, el president mexicà Lázaro Cárdenas establís un acord amb Juan Negrín, president de la II República a l'exili. Joan López va regalar el llibre a la seva mare, Caterina Lloret, que va morir de sobte poc després. En revisar la biblioteca materna, va retrobar el llibre i, en aquell moment de sotrac emocional, li van venir records relacionats amb els seus avis i els vaixells: amb el matern, que va compartir amb alguns embarcats al *Sinaia* la terrible experiència als camps de refugiats a França, en veia passejant de petit al moll de Tarragona; amb el patern, un mecànic de motors de vaixells, va assistir impressionat a la varada d'un petrolier a les drassanes del Ferrol, on va néixer el dictador Franco.

Amb la mort de la mare, Joan López Lloret va capbussar-se en la memòria personal, però també va voler recuperar una me-

A dalt, Joan López Lloret amb les germanes Eugènia i Pepita González del Hoyo, de 99 i 95 anys, dues de les supervivents del 'Sinaia' (a baix) ■ ARXIU

López Lloret va trobar 25 supervivents del 'Sinaia', dels quals deu aporten el seu testimoni al documental

mòria col·lectiva. D'aquí, va emprendre una recerca dels supervivents del primer vaixell, el *Sinaia*, que, des de Seta, va transportar republicans cap a Veracruz durant la primavera del 1939. Van ser 1.681. El documentalista va trobar-ne 25, dels quals deu aporten el seu testi-

moni al documental. Entre aquests testimonis, bona part dels quals continuen residint a Mèxic, hi ha l'antropòleg Claudi Esteve-Fabregat (Barcelona, 1919), l'actriu Mercedes Pasqual (Madrid, 1930), les germanes modistes Eugènia i Pepita González del Hoyo (nascudes a Pollos, Valladolid) i Elvira Godas (Lleida, 1917), una professora de piano que és l'única que viu actualment a Catalunya.

Tot documental a propòsit de la "memòria històrica" ha de contenir una reflexió a propòsit de la memòria. Què fa que recordem uns fets, i no uns altres? La memòria personal també incorpora allò que ens ha sigut explicat i que, per tant, configura una memòria col·lectiva. Molts dels testimonis vius havien de ser per força nens durant la travessia del *Sinaia*. Hi ha qui reconeix que gairebé no en té cap record i creu que alguns que en parlen transmeten allò que els han explicat. Aquesta possibilitat, però, no resta valor al que expliquen. Joan López Lloret no ha volgut fer un documental convencional mostrant els testimonis mentre parlen. Els seus records conformen el muntatge sonor del film, mentre que la part visual (sense haver-n'hi pràcticament d'arxiu, les imatges són relatives a la travessia d'un vaixell de contenidors actual) crea un discurs paral·lel, si bé vol ser complementari: els contenidors són tan hermètics com ho pot ser la memòria i, mentre viatjava en el vaixell, Joan López Lloret va imaginar que eren una metàfora dels records que es van endur els exiliats a Mèxic. ■

GAUDEIX DE LA SEGURETAT.
CREU-T'HO.APROFITA EL
PLA PIVE A CHEVROLET.AVEO
PREPARAT PER DIVERTIR-TE,
PREPARAT PER A LA VIDA.DES DE **7.500 €**

- BLUETOOTH
- 6 AIRBAGS
- CONTROL D'ESTABILITAT ELECTRÒNIC
- CONTROL DE VELOCITAT
- CONTROL D'ARRENCADA EN PENDENTS

chevrolet.es | Informació 902 303 900

facebook.com/chevrolet.es @Chevroletespana

Consum mixt (l/100 km): 3,8-6,8. Emissió de CO₂: 97-159.
PVF recomanat per al nou Aveo 1.2 LS (impostos, transport, promoció i Pla PIVE inclòs).
Vàlid fins a final de mes. El model visualitzat no coincideix amb el model de l'oferta.

GIRONAUTO Ctra. N-II, núm. 16 - 17458 Fornells de la Selva (Girona) - Tel. 972 21 55 65

CRÍTICAS Y ARTÍCULOS ONLINE

<http://www.sapiens.cat/ca/notices/2012/12/sinaia-mes-enlla-de-l-ocea-3111.php>

<http://www.filmdu.tv/esto-no-es-ficcion-sinaia-mas-alla-del-oceano/>

<http://www.cronica.com.mx/notas/2011/591345.html>

<http://labobinasonora.net/2015/02/22/especiales-el-sonido-en-el-documental-realidad-o-ficcion-vol1-veronica-font-sonidista-y-disenadora-de-sonido-y-jose-tome-disenador-de-sonido/>

http://ianasagasti.blogs.com/mi_blog/2013/12/la-odisea-del-sinaia.html

https://es.wikipedia.org/wiki/Barcos_del_exilio_republicano_esp%C3%B1ol